

Projekt

z dnia 02.07.2025 r. Zatwierdzony przez
Radę Powiatu Zgierskiego

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU ZGIERSKIEGO**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia do realizacji „Powiatowego Programu Korekcyjno – Edukacyjnego Dla Osób
Stosujących Przemoc Domową na lata 2025 - 2030”**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 i 1907), oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Powiatu Zgierskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy Program Korekcyjno – Edukacyjny Dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2025 – 2030”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Zgierskiego oraz Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zgierzu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Rady Powiatu Zgierskiego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Mateusz Stojarczyk
Radca prawny

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
Katarzyna Czeszek

Załącznik do uchwały nr
Rady Powiatu Zgierskiego
z dnia 2025 r.

Powiatowy Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2025 - 2030

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Zgierz 2025**

Spis treści

I.	Realizatorzy Programu i prowadzący działania korekcyjno – edukacyjne.	4
II.	Cele Programu.	5
III.	Adresaci Programu.	7
IV.	Realizacja Programu.	8
V.	Dokumentacja i zaświadczenia.	9
VI.	Współpraca interdyscyplinarna.	10
VII.	Ewaluacja Programu.	10
VIII.	Źródła finansowania.	10
IX.	Podsumowanie.	11

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).
2. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107, 1907).
3. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 r. poz. 1163).
4. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1164).
5. Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 (M.P. z 2023 r. poz. 1232).
6. Uchwała Nr LXXI/552/24 Rady Powiatu Zgierskiego z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Zgierskim na lata 2024 – 2030.

I. Realizatorzy Programu i prowadzący działania korekcyjno – edukacyjne.

Za realizację programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową odpowiada powiat przystępując do realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, wynikającego z **art. 6 ust. 4 pkt. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej**. Realizatorem Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na terenie Powiatu Zgierskiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgierzu.

Do zadań PCPR należy:

- przygotowanie Programu oraz nadzór nad jego realizacją,
- rekrutacja uczestników Programu,
- nadzór nad realizacją Programu zgodnie z założonymi celami i działaniami skierowanymi na osiągnięcie założonych efektów,
- obsługa finansowa Programu,
- monitoring i ewaluacja Programu,
- współpraca z instytucjami oraz osobami realizującymi Program.

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową prowadzony będzie przez osoby, które:

- 1) posiadają wykształcenie wyższe na kierunku praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub
- 2) posiadają tytuł zawodowy magistra na kierunku:
 - a) psychologia, praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub
 - b) innym, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji, lub
- 3) są terapeutami lub psychoterapeutami;
- 4) posiadają udokumentowany co najmniej 3 – letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;
- 5) posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc domową. tj. psychologów, pedagogów, terapeutów.

Osoba odpowiedzialna za realizację indywidualnych spotkań zobowiązana będzie do:

- przeprowadzenia indywidualnej diagnozy osób biorących udział w Programie,
- podpisania z każdym z uczestnikiem zakwalifikowanym do Programu, oświadczeń: akceptacji reguł uczestnictwa w Programie, uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy, zobowiązanie się do powstrzymania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny oraz kontraktu, w którym uczestnik akceptuje (podpisuje) zasady uczestnictwa w Programie oraz warunki jego ukończenia.

Osoba odpowiedzialna za realizację zajęć grupowych (edukacyjnych i korekcyjnych) zobowiązana będzie do:

- prowadzenia listy obecności,
- sporządzenia sprawozdania dotyczącego oceny końcowej postępów osób uczestniczących w zajęciach edukacyjno- korekcyjnych.

II. Cele Programu.

Głównym celem Programu jest zmniejszenie i eliminacja zachowań przemocowych u osób stosujących przemoc domową poprzez zmianę postaw, przekonań i nabycie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz budowania relacji opartych na szacunku i bezpieczeństwie.

Cele szczegółowe Programu:

1. zmiana przekonań odbiorców programów korekcyjno – edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej;
2. powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy;
3. rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych;
4. zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy;
5. wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania;
6. poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących, w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej;
7. kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej;
8. uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
9. uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Cele szczegółowe Programu są określone w § 2. Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową określających standardy prowadzenia programów korekcyjno – edukacyjnych.

Zakładane *rezultaty*:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy uczestników Programu na temat przemocy.
2. Wzrost świadomości stosowanych zachowań przemocowych wobec bliskich.
3. Wzrost kompetencji uczestników Programu w zakresie kontrolowania swoich agresywnych zachowań.
4. Zwiększenie poziomu wiedzy o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Wskaźniki:

1. Liczba osób, które rozpoczęły Program (wybrać główny powód uczestnictwa, daną osobę wskazując tylko raz):
 - a) z własnej woli (w stosunku do liczby osób, które go ukończyły),
 - b) zostały skierowane przez sąd, zespół interdyscyplinarny lub inny podmiot (w stosunku do liczby osób, które go ukończyły),
 - c) w związku z wszczęciem procedury „Niebieskie Karty” (w stosunku do liczby osób, które go ukończyły),
 - d) z innych powodów (w stosunku do liczby osób, które go ukończyły).
2. Liczba osób, które przerwały Program ze wskazaniem powodu/ ów (w stosunku do liczby osób, które go rozpoczęły).
3. Liczba osób, które ukończyły Program (w stosunku do liczby osób, które go rozpoczęły).
4. Liczba osób, które ukończyły Program i ich zdaniem realizowany Program zgodny był z ich oczekiwaniami.
5. Liczba osób, które ukończyły Program i ponownie dopuściły się zachowania przemocowego, z uwzględnieniem głównego czynnika powodującego przystąpienie do Programu:
 - a) z własnej woli,
 - b) zostało skierowanych przez sąd, zespół interdyscyplinarny lub inny podmiot,
 - c) w związku z wszczęciem procedury „Niebieskie Karty”,
 - d) z innych powodów.
6. Liczba godzin zorganizowanych spotkań/zajęć;
7. Liczba pełnych cykli spotkań Programu przeprowadzonych w roku kalendarzowym.

III. Adresaci Programu.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024- 2030, osobami uprawnionymi do uczestnictwa w Programie dla osób stosujących przemoc domową są osoby pełnoletnie skierowane przez Zespół Interdyscyplinarny.

W programie mogą uczestniczyć:

- osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, które zostały zobowiązane przez sąd do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym;
- kierowane przez Sąd, Prokuraturę, Zespoły Interdyscyplinarne, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, pracowników socjalnych, pedagogów, a także Policję;
- osoby, które same podjęły decyzje o uczestnictwie.

W programie nie mogą uczestniczyć:

- osoby ze zdiagnozowaną chorobą psychiczną,
- osoby uzależnione od: narkotyków, alkoholu, innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych, które nie ukończyły programu psychoterapii uzależnień.

Osoba stosująca przemoc domową po skierowaniu przez Zespół Interdyscyplinarny ma obowiązek:

- a) zgłosić się do uczestnictwa w Programie korekcyjno - edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową,
- b) dostarczyć grupie diagnostyczno - pomocowej zaświadczenie o uczestnictwie w Programie w terminach określonych w przepisach ustawy,
- c) ukończyć w/w Program w terminach określonych przez podmiot odpowiedzialny za realizację programu,
- d) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o ukończeniu Programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

Wzory powyższych zaświadczeń określone są rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych.

Należy ustanowić oddzielne grupy dla uczestników Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową ze względu na płeć oraz orientację seksualną.

IV. Realizacja Programu.

Realizatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgierzu, jako podmiot administracyjny kontrolujący i monitorujący program. Wykonanie Programu jest nadzorowane przez Kierownika Działu Pracy Socjalnej i Pieczy Zastępczej lub osobę wskazaną przez Dyrektora PCPR w Zgierzu.

W celu realizacji Programu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zatrudni na podstawie umowy zlecenie osoby prowadzące Program lub zleci realizację zadania innemu podmiotowi. Bezpośrednimi realizatorami Programu będą osoby uprawnione do prowadzenia oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych, których kwalifikacje są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową prowadzi się w formie spotkań indywidualnych lub grupowych. Długość Programu to minimum 60 godzin zegarowych, realizowanych w regularnych odstępach czasu nie dłużej niż 1 tydzień. Od zasady tej możliwe są kilkudniowe odstępstwa wynikające z umiejscowienia w kalendarzu świąt i pozostałych dni wolnych od pracy.

Etapy Programu:

- 1. Rekrutacja do programu i diagnoza** sytuacji życiowej, zdrowotnej, materialnej i zawodowej pełni funkcję fundamentalną, stanowiąc pierwszy i niezwykle ważny krok w procesie terapeutycznym. Jej głównym celem jest wszechstronne poznanie osoby kierowanej na Program, aby stworzyć dla niej spersonalizowany i efektywny plan wsparcia. Nie jest to jednorazowe zbieranie danych, lecz proces, który ma na celu zrozumienie złożonych czynników leżących u podłoża stosowania przemocy domowej. Pogłębiona diagnoza pozwala na ocenę zasobów osobistych i potencjalnych barier w procesie zmiany i przeznacza się na nią około 3 godziny.
- 2. Zajęcia grupowe:**
 - 10 spotkań- 26 godzin, których celem jest przekazywanie treści edukacyjnych. Zajęcia grupowe prowadzone są w składzie od 5 do 10 osób i mają na celu zapoznanie uczestników Programu z teoretyczną stroną tego problemu i jego mechanizmami,
 - 7 spotkań- 30 godzin, uwzględniających realizację zajęć korekcyjnych ukierunkowanych na zmianę postaw osób stosujących przemoc, kontrolę własnych zachowań oraz rozwijanie umiejętności eliminowania negatywnego napięcia w inny sposób niż poprzez stosowanie przemocy wobec najbliższych.

3. Ocena rezultatów Programu, sesje indywidualne- dla każdego uczestnika przeznaczono jedno jednogodzinne spotkanie mające na celu weryfikację postaw i opinii uczestników Programu uzyskanych podczas pierwszego spotkania z aktualnymi poglądami tych osób na temat zjawiska przemocy domowej. Etap ten stanowi podsumowanie podjętych do realizacji działań.

Praca indywidualna z uczestnikiem Programu:

Formy pracy: wywiady, refleksje pisemne, kwestionariusze, analiza zgromadzonej dokumentacji pod kątem:

- rzeczywistych okoliczności skierowania do Programu;
- określenia czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc;
- aktualnej sytuacji rodzinnej i zawodowej;
- cech osobistych istotnych dla pracy korekcyjnej.

Praca grupowa z uczestnikami Programu:

Formy pracy:

- mini wykłady, projekcje filmowe;
- analizowanie mechanizmów własnych zachowań;
- warsztaty konkretnych umiejętności;
- indywidualne spotkania terapeutyczne;
- warsztaty interaktywne: dyskusje grupowe, ćwiczenia praktyczne, odgrywanie ról, analiza przypadków.

Opracowany i powyżej przedstawiony plan zajęć, może ulec zmianie w porozumieniu osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie określonego typu zajęć z Dyrektorem PCPR. W przypadku zajęć grupowych możliwe jest naprzemienne realizowanie zajęć edukacyjnych i korekcyjnych.

V. Dokumentacja i zaświadczenia.

Osobom, które spełniają warunki: zgłoszenia się do Programu i ukończenia Programu, powiat wydaje zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, które podpisuje starosta/ prezydent miasta, bądź osoba przez niego upoważniona (wzory tych zaświadczeń oraz wzory pouczeń dla uczestników określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia). Uznaje się ukończenie Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, kiedy osoba uczestniczyła w co najmniej 75% z ogółu godzin zaplanowanych w ramach Programu na 1 uczestnika. Dokumentacja Programu powinna zawierać m.in. listę uczestników, harmonogram zajęć, tematykę poszczególnych spotkań, notatki z przebiegu zajęć.

VI. Współpraca interdyscyplinarna.

Realizacja Programu powinna odbywać się we współpracy z innymi podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, takimi jak:

- **Miejskie/ Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej (MOPS/GOPS/OPS):** mogą kierować osoby stosujące przemoc do programu oraz współpracować w zakresie monitorowania sytuacji.
- **Policja:** Współpraca w zakresie monitorowania sytuacji i reagowania na przypadki naruszenia prawa.
- **Prokuratura i sądy:** Kierowanie na program w ramach środków probacyjnych.
- **Organizacje pozarządowe:** Prowadzące specjalistyczne placówki i programy wsparcia.
- **Placówki ochrony zdrowia:** W zakresie diagnozy i ewentualnego wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego.

VII. Ewaluacja Programu.

Realizacja programu korekcyjno- edukacyjnego przewiduje monitoring podejmowanych działań. Celem monitoringu będzie sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców oraz pozwoli na wprowadzenie ewentualnych modyfikacji. Ewaluacja będzie obejmować m.in.:

- zbieranie opinii uczestników programu,
- analizę zmian w postawach i zachowaniach uczestników (np. poprzez ankiety przed i po zakończeniu programu),
- monitorowanie wskaźników nawrotów przemocy (w miarę możliwości).

Po zakończeniu Programu na podstawie przeprowadzonych rozmów z uczestnikami lub ich rodzinami bądź innymi osobami, np. pracownikami instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej dokonana zostanie ocena skuteczności Programu. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedstawione Zarządowi Powiatu Zgierskiego w roku następnym po zakończonej edycji Programu.

VIII. Źródła finansowania.

Zgodnie z art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) środki na realizację programu zapewnia budżet państwa, gdyż opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową należy do zadań w zakresie administracji rządowej realizowanych przez powiat. Planowanie wydatków następuje na poziomie powiatu, a realizacja programu zależy od wysokości

środków przekazanych samorządowi powiatowemu z budżetu państwa na ten cel. Wnioski o dotację są corocznie składane w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

IX. Podsumowanie.

Przedstawiony Program korekcyjno- edukacyjny stanowi rekomendowaną strukturę, która powinna być dostosowywana do specyficznych potrzeb grupy uczestników oraz lokalnych zasobów. Kluczowe jest zapewnienie wykwalifikowanej kadry, interaktywnych metod pracy oraz współpracy interdyscyplinarnej w celu osiągnięcia zamierzonych celów i realnej zmiany w zachowaniach osób stosujących przemoc domową.

Powyższy Program jest zgodny z Zaleceniami Wojewody Łódzkiego RPS-I.9450.1.2025 z dnia 17 kwietnia 2025 r. dotyczące realizacji programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową na terenie województwa łódzkiego na 2025 r.

Przyjęty Program ma na celu realizację zamierzeń ustalonych w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

UZASADNIENIE

Przedmiotowa uchwała stanowi uzupełnienie realizowanego Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Założenia przyjęte w proponowanym Programie pozwolą zapewnić właściwą pomoc dla osób stosujących przemoc, co powinno zmniejszyć ilość przypadków związanych z przemocą.

W tym zakresie wprowadzony Program ograniczy przypadki stosowania przemocy wśród mieszkańców Powiatu Zgierskiego.

PRZEWODNICZĄCA
ZARZĄDU POWIATU ZGIERSKIEGO

Iwona Dąbek